Aan de raad AGENDAPUNT NR. 5

Doetinchem, 16 september 2020

Vaststellen integraal beslisdocument
Oprichten Sportbedrijf Doetinchem BV

Te besluiten om:

1 De omschreven gemeentelijke opdracht, de daarbij horende ambities en de sturingsfilosofie vast te stellen, die onderdeel uitmaken van het Integrale beslisdocument Oprichting Sportbedrijf Doetinchem BV.
2 Het Sportbedrijf op 1 januari 2021 van start te laten gaan, de structurele bijdrage aan het Sportbedrijf Doetinchem vast te stellen, vooruitlopend op het vaststellen van de begroting 2021, op € 2.537.000, jaarlijks te indexeren, en deze middelen via een Dienstverlenings-overeenkomst ter beschikking te stellen aan het Sportbedrijf Doetinchem BV.

Inleiding

Met dit raadsvoorstel wordt definitief invulling gegeven aan de bestuursopdracht van 5 november 2015, het raadsbesluit van 17 januari 2018 en de informatieve raad van 17 juni 2020, inzake het realiseren van een toekomstbestendige sportinfrastructuur. Deze toekomstbestendige sportinfrastructuur wordt bereikt door middel van het oprichten van een gemeentelijk sportbedrijf, te weten het Sportbedrijf Doetinchem BV (hierna SBD te noemen). SBD start per 1 januari 2021.

De basis voor de gemeentelijke opdracht is het uitgangspunt dat door SBD een fundamentele bijdrage wordt geleverd aan het uitvoeren van het gemeentelijke sportbeleid en het gemeentelijk beleid in het brede sociale domein door middel van:

- het beheren en exploiteren van zwembad Rozengaarde (inclusief Skyzone) en de gemeentelijke binnensportaccommodaties;
- het verantwoord in stand houden van voornoemde gemeentelijke accommodaties;
- het ontwikkelen, aanbieden en uitvoeren van activiteiten en programma's die sport, bewegen, welzijn en een gezonde levensstijl van de inwoners van Doetinchem stimuleren.

Sinds de start van het traject om te komen tot een sportbedrijf hebben enkele ontwikkelingen geleid tot veranderingen en afwijkingen ten opzichte van eerdere besluiten. De afgelopen jaren hebben wij uw raad hierover meegenomen en geïnformeerd. We baseren ons op de destijds geformuleerde uitgangspunten en zullen eventuele afwijkingen hierop nader toelichten.

Argumenten

1.1 Het oprichten van het SBD draagt bij aan het toekomstbestendig maken van de lokale (en regionale) sportinfrastructuur.

We hebben de vaste overtuiging dat het samenvoegen van deze sportorganisaties tot één sportbedrijf onder meer leidt tot het versterken van het stimuleren van sport, bewegen en een gezonde leefstijl onder de inwoners van Doetinchem. Uitdrukkelijk is het uitgangspunt dat het sportbedrijf ook zal optreden als partner en vraagbaak voor de sportverenigingen in Doetinchem waar vele vrijwilligers actief zijn. Maar ook voor de preventieagenda, de omgevingsvisie, het onderwijs en andere maatschappelijke organisaties en instellingen zal het sportbedrijf deze rol vervullen.

Doetinchem, 16 september 2020

1.2 Bundeling van kennis en werkzaamheden leidt tot meer synergie.
Door sportaccommodaties, sportstimulering, samenwerking, kennisuitwisseling, facilitering en ondersteuning te bundelen in één sportbedrijf wordt niet alleen de gemeentelijke sportinfrastructuur versterkt maar is er binnen de gemeente ook een duidelijk te identificeren en deskundige sportpartner aanwezig. Een herkenbaar 'gezicht' en aanspreekpunt, ook voor de inwoners. Er kan meer worden bereikt met dezelfde middelen is het uitgangspunt.

1.3 Er is zoveel mogelijk aangesloten bij de bestaande situatie, wat recht doet aan de belangen van alle betrokkenen.
Dit heeft tot gevolg dat we voor enkele punten een andere keuze hebben gemaakt ten opzichte van de uitgangspunten van het raadsbesluit van januari 2018. Voor een uitgebreidere toelichting verwijzen we u naar het beslisdocument, hieronder vindt de belangrijkste punten:

- De topsporthal maakt geen onderdeel meer uit van dit traject. Hierover bent u reeds geïnformeerd Over de toekomst van de topsporthal volgt later separate besluitvorming.
- Het uitgangspunt is om de gemeentelijke binnensportaccommodaties in eigendom over te dragen aan het SBD. Dit geldt direct voor Rozengaarde en Skyzone. Voor de overige binnensportaccommodaties adviseren wij u hier nog een aantal jaren mee te wachten. Dit heeft te maken met de opstartfase: het SBD moet zich eerst richten op het opstarten, leggen van verbindingen en versterken van de samenwerkingen en op het reduceren van fiscale onzekerheid. Een en ander wordt vastgelegd in een huurovereenkomst voor een periode van drie jaar.
  Overigens wordt Rozengaarde BV niet geliquideerd, maar worden de statuten van deze bestaande BV aangepast, zodat deze BV het SBD gaat vormen.
- Het nog niet overdragen van de eigendommen sluit aan bij de voorgestelde werkwijze met Buha voor het onderhoud en beheer van dit vastgoed. Wij stellen voor om de huidige situatie te continueren: Hieraan is voor SBD de verplichting gekoppeld om voor de coördinatie op en uitvoering van groot onderhoud een samenwerking aan te gaan met Buha, Deze samenwerking krijgt vorm en inhoud op basis van een dienstverlenings-overeenkomst (zie bijlage 5) die door SBD met Buha wordt afgesloten.
  Er vindt een evaluatie plaats na drie jaar op deze samenwerking.
- Het personeel gaat over naar het SBD, op basis van dezelfde voorwaarden als waar men nu werkzaam in is. Dit betekent feitelijk dat er geen rechtspositionele veranderingen plaats zullen vinden voor het personeel, hetgeen het meeste duidelijkheid geeft aan alle betrokkenen.
  Na uw besluit informeren wij de verschillende personeelsvertegenwoordigingen.
  De verschillende personeelsvertegenwoordigingen zijn meermaals geïnformeerd hierover. Niet alleen door hun eigen leidinggevende, maar ook in verschillende gesprekken met de portefeuillehouder en de projectleider.
- Het beheer en de exploitatie van de betrokken accommodaties vormen geen doel op zich. De accommodaties - en het SBD - zijn een middel om de gemeentelijke beleidsdoelstellingen in het brede sociale domein te realiseren. Van het SBD wordt verwacht dat er met programmering en activiteiten niet alleen een bijdrage wordt geleverd aan dit gemeentelijke beleid, maar dat ook het maatschappelijk rendement dat met de accommodaties wordt geboekt, wordt vergroot. Dergelijke kostprijs dekkende activiteiten mogen het maatschappelijke rendement niet verdringen. Uiteraard opereert het SBD binnen de mogelijkheden van de Wet Markt en Overheid.

- Het is onze overtuiging dat we met het samenvoegen van alle activiteiten een robuust en eigentijds SBD neerzetten. Een organisatie die inspeelt op trends en ontwikkelingen, die flexibel meebeweegt met de vraag en efficiënt weet te werken. Daarom brengen we deze activiteiten onder in één organisatie en plaatsen we hier geen schotten tussen.
- Het organisatiemodel is aangepast ten opzichte van het oorspronkelijke bedrijfsplan. Door samen in één organisatie te zijn ondergebracht, kan het organisatiedoel beter tot zijn recht komen en een hoger maatschappelijk rendement genereren. Er is gekozen voor een organisatie met korte lijnen, eigen verantwoordelijkheden en initiatieven zodat er sprake is van optimale (horizontale) samenwerking.

2.1 De bijdrage wordt verstrekt door middel van een dienstverleningsovereenkomst.
Omdat door de gemeente Doetinchem een nieuwe meerjarige overeenkomst wordt aangegaan, leggen wij u dit ter besluitvorming aan u voor. In de toekomst heeft ons college de bevoegdheid om de overeenkomst aan te passen en/of te verlengen.

Verder verwijzen wij u naar de paragraaf financiën.

Financiën
SBD zal nadrukkelijk een bedrijfsmatige, maatschappelijke en commerciële doelstelling volgen waarbij overeenkomsten zullen worden gesloten gebaseerd op een risicodragende exploitatie;
- door SBD zal met de gemeente een langjarigere overeenkomst (vier jaar) worden gesloten met een ‘vaste’ gemeentelijke exploitatiebijdrage;
- verliezen in de exploitatie komen voor rekening van SBD en positieve resultaten van de exploitatie komen ten gunste van SBD;
- zolang de binnensportaccommodaties eigendom zijn van de gemeente Doetinchem, zal een op kostprijs gebaseerde huursom voor de ter beschikking gestelde accommodaties aan SBD in rekening worden gebracht, terwijl SBD voor haar diensten een redelijke management-fee in rekening zal brengen.

De bedrijfsvoering van het SBD is vooralsnog vrijgesteld van btw en daarvoor zal door de gemeente Doetinchem een beroep worden gedaan op de SPUK-regeling.

<u>Geconsolideerde begroting SBD</u>
De gecorrigeerde begroting SBD is in evenwicht (lasten = baten) en bedraagt thans € 4.330.000. Dit budget bestaat uit de regulier beschikbare exploitatiemiddelen (€ 4.243.000) en een extra benodigd budget ten behoeve van dekking van de loonkosten (€ 87.000), welke is aangemeld bij de begroting 2021.
NB: Indien de aanmelding niet wordt vastgesteld, wordt de gemeentelijke bijdrage € 2.450.000. Zie hiervoor Kanttekeningen.

Incidenteel is er € 75.000 nodig om de opstartkosten te kunnen bekostigen. De digitale dienstverlening kan hiermee vorm worden gegeven, evenals het invoeren van een nieuwe huisstijl. Dit is conform de uitwerking van het raadsbesluit van januari 2018.

Doetinchem, 16 september 2020

7.3.3	**geconsolideere begroting gecorrigeerd (prijspeil 2020)**		
	correcties:	was:	is geworden:
	meerkosten aanstelling directeur bestuurder	61.000	61.000
	meerkosten teamleider administratie en ondersteuning	26.000	26.000
	ICT	100.000	0
	klanttevredenheidsonderzoeken	15.000	0
	aanmelding begroting 2021 gD	202.000	87.000
	totaal	4.445.000	4.330.000
	waarvan bijdrage gD:		
	huidige subsidie Rozengaarde	1.035.000	1.035.000
	huidige subsidie Sportservice	706.000	706.000
	huidige bijdrage BUHA	657.000	657.000
		2.398.000	2.398.000
	bij honrering aanmelding begroting 2021	202.000	87.000
		2.600.000	2.485.000
	vervanging sport- en spelmateriaal incl. onderhoud	52.000	52.000
	bijdrage gD	2.652.000	2.537.000
7.3.3	eenmalige opstartkosten	was:	is geworden:
	bij honrering aanmelding begroting 2021	250.000	75.000

Dit overzicht geeft ook aan dat de extra benodigde budgetten al zijn teruggebracht: in plaats van € 202.000 structureel is de aanmelding voor de begroting 2021 teruggebracht naar € 87.000. Incidenteel is dit van € 250.000 naar € 75.000 teruggebracht.

Kanttekeningen

1.1 Zijn de hoge verwachtingen realistisch?

De kracht van sport wordt meer en meer zichtbaar in de samenleving en er wordt een steeds groter beroep gedaan op sport en bewegen. Sport en bewegen gaat vaak niet vanzelf, maar is wel een cruciaal onderdeel van een gezonde leefstijl en in de preventie. De verwachting is dat er de komende jaren nog veel meer moet worden gedaan om mensen structureel te laten sporten en bewegen. Steeds vaker zal sport als middel worden ingezet en het SBD heeft hierin de belangrijkste taak.

De toegenomen verwachting moet wel binnen dezelfde middelen worden waargemaakt. Dit kan door betere samenwerking en sterkere verbinding tussen de 'hardware en de software', met flexibiliteit en innoverend vermogen van het sportbedrijf. Door het samenvoegen van de diverse onderdelen (Sportservice, Rozengaarde, Buha) wordt de kwetsbaarheid van de uitvoering verminderd.

De gevolgen van corona spelen hierin ook een rol. De directie zal hierop moeten acteren en de aandeelhouder en de opdrachtgever actief informeren.

1.2 *Is de topsporthal onderdeel van dit besluit?.*

Nee, in separate besluitvorming zal nader worden ingegaan op de gevolgen van een mogelijke toevoeging van de topsporthal in het SBD. Het in één hand hebben van alle sportaccommodaties is de logische ambitie, maar dit moet dan wel goed worden georganiseerd.

Doetinchem, 16 september 2020

1.3 In hoeverre maken het beheer en onderhoud van buitensportaccommodaties onderdeel uit van dit besluit?
Op dit moment worden deze taken nog niet direct toegevoegd wegens de veelheid aan taken en ambities die het SBD op korte termijn al uit te voeren heeft. Buha blijft dit regulier uitvoeren. In het derde jaar van het geoperationaliseerde sportbedrijf, kan mede op basis van behaalde resultaten en de samenwerkingservaringen tussen de gemeente Doetinchem en SBD, worden besloten de gemeentelijke opdracht uit te breiden naar het beheer en de exploitatie van de gemeentelijke buitensportaccommodaties.

1.4 Is er een risico dat de rol van de gemeente en de rol van 'aandeelhouder sportbedrijf' vermengd raken?
Het vergt discipline en onderscheidend vermogen van de aandeelhouder om de rollenscheiding duidelijk te houden. Als er mogelijk verschillende belangen van het college van b&w en de aandeelhouder zijn, is het mogelijk dat het lastig is om deze steeds te scheiden. Maar de contracten die ten grondslag liggen aan het sportbedrijf, de aanwezigheid van een Raad van Commissarissen en overeenkomende intenties beperken dit risico tot een minimum.
De ervaringen met de andere gemeentelijke BV's leren dat een nauwe relatie in de praktijk meer voordelen dan nadelen oplevert.

2.1. Wat zijn de gevolgen als de raad de extra middelen niet ter beschikking stelt bij de begroting 2021?
Indien de extra middelen niet ter beschikking worden gesteld in de begroting 2021, zullen de ambities naar beneden moeten worden bijgesteld. Dit heeft te maken met het feit dat er minder productie en kwaliteit kan worden geleverd. Dit heeft direct gevolgen voor de mate waarin het Sportbedrijf actief een bijdrage kan leveren in sportoverstijgende taken en het zoeken naar integraliteit in de uitvoering.
Daar waar in het businessplan 2018 werd uitgegaan van een gemeentelijke bijdrage van ruim € 4.200.000, is deze dus nu fors naar beneden bijgesteld. In het businessplan 2018 was de bijdrage van de gemeente gebaseerd op de totale begroting 2017 onderdeel sport. Dat was onder meer inclusief deelnamesubsidies, buitensport en kapitaallasten. Nu is rekening gehouden met de uitgangspunten zoals genoemd in het voorliggende beslisdocument op basis van de gemeentebegroting 2020. Daarnaast zijn de besparingen 2017/2019 totaal € 300.000 en de besparing 2020 op basis van de keuzerichting € 100.000 in de begroting 2020 verwerkt.

Vervolg
In het beslisdocument staat het traject omschreven voor de periode na besluitvorming. Hierin staan de benodigde acties beschreven om op 1 januari 2021 van start te gaan. De, onder voorbehoud van het besluit, door ons geïnstalleerde Raad van Commissarissen zal gelijk starten met het werven van de directeur-bestuurder van het SBD.

Er zijn reeds gesprekken gevoerd met het management en de personeelsvertegenwoordiging van zowel Stichting Sportservice als Rozengaarde. Ook de OR van de gemeente is actief betrokken geweest en er is expliciet overleg geweest over de voorgestelde inrichting. Er is veel aandacht voor het personeel. Een zorgvuldige overgang van personeel is geborgd. Alle medewerkers behouden hun huidige cao, functie, formele aanstelling, salaris en formeel vastgelegde salarisperspectieven.

Doetinchem, 16 september 2020

Afgesproken is dat er voor het personeel van Rozengaarde begin september nog een brede personeelsbijeenkomst plaats heeft. En indien mogelijk, in relatie tot de coronapandemie, zal er nog een brede aanvullende bijeenkomst voor alle betrokkenen worden georganiseerd.

Bijlage
Bijlage 1 Integraal Beslisdocument Oprichten Sportbedrijf Doetinchem

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,

De secretaris,	De burgemeester,
mr. G.A. Karssenberg	mr. M. Boumans MBA MPM

De raad van de gemeente Doetinchem;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders over vaststellen integraal beslisdocument Oprichten Sportbedrijf Doetinchem BV;

gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. De omschreven gemeentelijke opdracht, de daarbij horende ambities en de sturingsfilosofie vast te stellen, die onderdeel uitmaken van het Integrale beslisdocument Oprichting Sportbedrijf Doetinchem BV.
2. De structurele bijdrage aan het Sportbedrijf Doetinchem vast te stellen, vooruitlopend op het vaststellen van de begroting 2021, op € 2.537.000, jaarlijks te indexeren, en deze middelen via een Dienstverleningsovereenkomst ter beschikking te stellen aan het Sportbedrijf Doetinchem BV.

Aldus besloten in zijn vergadering van 24 september 2020,

, griffier

, voorzitter